

Komunálne voľby 2018

Voľby do orgánov samosprávy
obcí - 10. novembra 2018.

2

Pochop môj svet

Základná škola pre autistické deti
začala svoj druhý školský rok.

5

Chystá sa zjednosmernenie Hanojskej ulice

O dopravnej situácii ulice
a plánoch jej sprejazdnenia.

7

ŤAHANOVSKÉ

noviny

3/2018

Štvrtročník MČ Košice - Sídliisko Ťahanovce

Ročník XV

Október 2018

Vážené dámy, páni, milí obyvatelia mestskej časti Košice – sídlisko Ťahanovce,

po uplynulých štyroch rokoch prichádza čas, kedy sa bude vo voľbách do orgánov samosprávy miest a obcí opäť meniť zloženie miestnej samosprávy mesta a našej mestskej časti. V tejto chvíli je namieste vysloviť slová poďakovania všetkým vám, vážení občania, ktorí ste počas toho volebného obdobia výrazne priložili ruku k dielu. Detailnejší odpočet toho všetkého, čo sa podarilo uskutočniť v tomto

volebnom období rokov 2014 - 2018, vám predložíme na webovom sídle mestskej časti v októbri.

Moje poďakovanie patrí členom nášho miestneho poslaneckého zboru, predsedom odborných komisií, Ing. Milanovi Drotárovi - predsedovi Finančnej a podnikateľskej komisie, Ing. Ladislavovi Olexovi, PhD. - predsedovi Komisie výstavby, dopravy, životného prostredia a ochrany zdravia, Miroslavovi Janitorovi - predsedovi Komisie komunitného rozvoja, kultúry a športu, Ing. RNDr. Emilovi Petrvalskému, CSc. - môjmu zástupcovi a predsedovi Komisie na ochranu verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov a Komisie na udeľovanie významaní a verejných uznaní a samozrejme všetkým členom uvedených odborných komisií, poslancom a neposlancom, ktorí v nich počas tohto volebného obdobia aktívne pôsobili. Moje poďakovanie patrí taktiež všetkým našim šikovným, odborne zdatným zamestnancom miestneho úradu, ďakujem im za priateľstvo, spoluprácu a hlavne za korektné kolegiálne vzťahy.

Ďakujem za spoluprácu našim podnikateľom, zamestnancom obchodných prevádzok, zamestnancom Pošty 13, lekárom, sestričkám

a zamestnancom Zdravotného strediska, úžasným športovým klubom, s ktorými sme spoločne dosiahli historický titul „Najaktívnejšia mestská časť Európskeho mesta športu Košice 2016“, predstaviteľom a členom občianskych združení, spoločenských organizácií, členom Klubu seniorov mestskej časti, členkám Združenia žien Slovenska Košice, ktoré dlhé roky úspešne vedie pani predsedkyňa Jarmila Repčíková.

Podakovanie patrí aj príslušníkom Obvodného oddelenia PZ SR Ťahanovce, príslušníkom Stanice mestskej polície Ťahanovce za ich úspešnú prácu počas celého štvorročného obdobia. Moje poďakovanie patrí aj riaditeľkám materských škôl, riaditeľom všetkých základných škôl, ktoré pôsobia v našej mestskej časti a dosahujú tie najlepšie výsledky vo výchovno-vzdelávacom procese v celomestskej pôsobnosti.

Podakovanie patrí aj riaditeľom košických mestských podnikov, najmä Dopravnému podniku, Bytovému podniku, Mestským lesom, firme Kosit, Tepelnému hospodárstvu, firme Eltodo - verejné osvetlenie, Správe mestskej zelene, Správe komunikácií, ZOO, Knížnici pre mládež, ako aj primátorovi mesta Košice, jeho námestníkom a všetkým zamestnancom Magistrátu mesta Košice.

V neposlednom rade oceňujem všetkých aktívnych obyvateľov našej mestskej časti, ktorí prispievali svojimi návrhmi, odporúčaniami alebo aj potrebnou konštruktívnou kritikou.

Keďže prichádza čas komunálnych volieb, kedy si budeme vyberať svojich zástupcov do funkcií primátora mesta Košice, starostu/starostky mestskej časti a poslancov/poslanek miestneho a mestského zastupiteľstva, je namieste pripomenúť dôležitú vec. Určite si nájdete čas a choďte voliť, dámy a páni! Vyberajte uvážlivo, podľa možnosti na základe potrebných získaných informácií o každom kandidátovi, ktorému ste rozhodnutí dať svoj hlas a o ktorom ste úplne presvedčení, že spĺňa všetky vaše predstavy a že má všetky potrebné odborné a ľudské predpoklady k tomu, aby sa zodpovedne ujal verejnej funkcie v meste a v našej 22 tisícovej mestskej časti.

Vážení obyvatelia, ďakujem vám za pomoc a spoluprácu v uplynulom volebnom období a želám vám a vašim rodinám veľa zdravia, šťastia, radosti a úspechov.

JUDr. Cyril Betuš
starosta

Začiatok školského roka

Pondelkové ráno 3. septembra patrilo aj v mestskej časti Košice-Sídliisko Ťahanovce otvoreniu nového školského roka 2018/2019. Pri tejto príležitosti navštívil starosta mestskej časti so svojím zástupcom základné školy na sídlisku. Poprial riaditeľkám a riaditeľom všetkých našich školských zariadení veľa trpezlivosti, zdravia, úspechov v novom školskom roku. „Nech sa všetko darí učiteľkám, učiteľom, trénerom, nepedagogickým zamestnancom, rodičom a hlavne vám, detičkám v materských školách a všetkým žiakom v základných školách úspešne zvládnuť celý rok k spokojnosti všetkých“, povedal vo svojom príhovore školákom starosta Cyril Betuš.

-raj-
Foto: Cyril Betuš

Volby do orgánov samosprávy obcí

Predseda Národnej rady Slovenskej republiky vyhlásil voľby do orgánov samosprávy obcí na **sobotu 10. novembra 2018**. Budú sa konať v čase **od 7.00 hodiny do 22.00 hodiny**.

V týchto voľbách sa v našom meste budú voliť poslanci miestnych zastupiteľstiev a starostovia mestských častí a tiež poslanci mestského zastupiteľstva a primátor mesta.

Miestne zastupiteľstvo mestskej časti Košice-Sídliisko Ťahanovce v súlade s volebným zákonom určilo pre tieto voľby dva volebné obvody pre naše sídlisko, v ktorých sa bude voliť 13 poslancov miestneho zastupiteľstva na volebné obdobie rokov 2018 – 2022. V prvom volebnom obvode, ktorý je tvorený volebnými okrskami číslo 1 až 10, sa bude voliť 7 poslancov a v druhom volebnom obvode, ktorý je tvorený volebnými okrskami číslo 11 až 18, sa bude voliť 6 poslancov.

Pre voľby starostu mestskej časti je stanovený jednomandátový volebný obvod tvorený volebnými okrskami 1 až 18.

Pre voľby poslancov mestského zastupiteľstva bolo uznesením mestského zastupiteľstva určených 14 volebných obvodov v meste Košice. Naša mestská časť je začlenená do volebného obvodu číslo 2 spolu s obcou Ťahanovce. V tomto volebnom obvode sa budú voliť 4 poslanci do mestského zastupiteľstva.

Pre voľby primátora je stanovený jednomandátový volebný obvod, ktorý zahŕňa všetky mestské časti.

Všetky utvorené volebné okrsky budú umiestnené v budove Základnej školy na Belehradskej ulici číslo 21 v Košiciach.

Volič – obyvateľ mestskej časti - môže voliť len v mestskej časti svojho trvalého pobytu vo volebnom okrsku, v ktorého zozname voličov je zapísaný. Pre tieto voľby zákon neumožňuje vydanie hlasovacieho preukazu.

Volič je povinný po príchode do volebnej miestnosti preukázať okrskovej volebnej komisii svoju totožnosť predložením občianskeho preukazu alebo dokladu o pobyte pre cudzinca.

Okrsková volebná komisia vydá voličovi prázdnu obálku opatrenú odtlačkom úradnej pečiatky mestskej časti a štyri hlasovacie lístky:

- hlasovací lístok pre voľby do miestneho zastupiteľstva,
- hlasovací lístok pre voľby do mestského zastupiteľstva,
- hlasovací lístok pre voľby starostu mestskej časti a
- hlasovací lístok pre voľby primátora mesta.

Hlasovací lístok pre voľby do mestského zastupiteľstva a hlasovací lístok pre voľby primátora mesta sú označené na ľavom okraji farebným pruhom.

Prevzatie hlasovacích lístkov a obálky potvrdí volič v zozname voličov vlastnoručným podpisom.

Každý volič sa musí pred hlasovaním odobrať do osobitného priestoru určeného na úpravu hlasovacích lístkov. Voličovi, ktorý nevstúpi do osobitného priestoru určeného na úpravu hlasovacích lístkov, okrsková volebná komisia hlasovanie neumožní.

Na hlasovacom lístku pre voľby do miestneho zastupiteľstva a na hlasovacom lístku pre voľby do mestského zastupiteľstva môže volič zakrúžkovať najviac toľko poradových čísel kandidátov, koľko poslancov má byť v príslušnom volebnom obvode zvolených. (Počet poslancov, ktorý sa volí vo volebnom obvode, je uvedený na hlasovacom lístku).

Na hlasovacom lístku pre voľby starostu mestskej časti a na hlasovacom lístku pre voľby primátora mesta môže volič zakrúžkovať poradové číslo len jedného kandidáta.

V osobitnom priestore určenom na úpravu hlasovacích lístkov vloží volič do obálky jeden hlasovací lístok pre voľby do miestneho zastupiteľstva, jeden hlasovací lístok pre voľby starostu mestskej časti, jeden hlasovací lístok pre voľby do mestského zastupiteľstva a jeden hlasovací lístok pre voľby primátora mesta. Obálku s hlasovacími lístkami vhodí volič do volebnej schránky umiestnenej pred členmi okrskovej volebnej komisii.

Volič je povinný odložiť nepoužitý alebo nesprávne upravený hlasovací lístok do zapečatenej schránky na odloženie nepoužitých

alebo nesprávne upravených hlasovacích lístkov, inak sa dopustí priestupku, za ktorý mu bude uložená pokuta 33 EUR.

Niektoré termíny pre komunálne voľby:

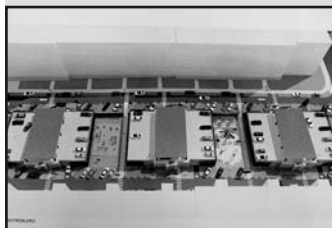
Do 16. októbra 2018 – doručenie oznámenia o čase a mieste konania volieb do každej domácnosti.

Do 16. októbra 2018 – uverejnenie zoznamu zaregistrovaných kandidátov pre voľby do miestneho zastupiteľstva a pre voľby starostu mestskej časti – na úradnej tabuli mestskej časti a webovej stránke mestskej časti.

*Mgr. Beáta Olšinárová
MÚ - odd. organizačno-právne*

Poslanci miestneho zastupiteľstva zasadali posledný raz v tomto volebnom období

Prezentácia overovacích štúdií na výstavbu parkovacích domov.

Záverečné zasadnutie miestneho zastupiteľstva sa konalo v stredu 12. septembra a na programe malo okrem obligátnych bodov aj predstavenie overovacích štúdií pre územie s predpokladanou výstavbou garážovo-parkovacieho domu vo vnútrobloku Sofijskej ulice a v lokalite medzi Pekinskou a Hanojskou ulicou.

V štádiu overovacej štúdie sa uvažuje medzi Pekinskou a Hanojskou ulicou s parkovacím domom s jedným podzemným podlažím a tromi nadzemnými podlažiami s celkovou kapacitou cca 300 parkovacích miest. Tento návrh je podmienený zjednosmerním obslužnej komunikácie na Hanojskej ulici. Strecha parkovacieho domu by mala byť plochá s možným rekreačno - športovým využitím alebo doplnením občianskej vybavenosti.

Vo vnútrobloku na Sofijskej ulici podľa overovacej štúdie, ktorú autor predstavil miestnemu zastupiteľstvu, je územie vhodné na vybudovanie parkovacieho domu s možnými etapami výstavby. Preto sú navrhované kompozične v pravidelnom rytme tri objekty s dvoma nadzemnými podlažiami hromadných garáží s kapacitou 72 parkovacích miest pre jeden objekt. Priestor medzi objektami je možné využiť pre športové alebo detské ihrisko, prípadne pre objekty malej občianskej vybavenosti (cukráreň, malá obchodná prevádzka...)

Parkovací dom by slúžil na parkovanie osobných motorových vozidiel vo forme uzamykateľných garážových boxov na jednotlivých podlažiach s kombináciou krytých a nekrytých parkovacích miest na streche objektu.

V ďalších bodoch programu poslanci vzali na vedomie informáciu starostu mestskej časti a zástupcu starostu o svojej činnosti za uplynulé volebné obdobie, plnenie Akčného plánu rozvoja mestskej časti za uplynulý rok a schválili hodnotiacu správu k programovému rozpočtu a čerpanie tohtoročného rozpočtu za I. polrok 2018.

*Janka Rajňáková
foto: archív*

Časté otázky na samosprávu...

Každodenný život so sebou prináša mnoho starostí, s ktorými sa stretávame po prvý raz, prípadne aj častejšie, ale doteraz sme nevedeli, kam sa so svojím problémom obrátiť.

Samospráva v Košiciach funguje v dvoch úrovniach. Niekdajšie kompetencie mestských častí, ktoré služby obyvateľom priblížili v maximálnej miere (dane, čistota, osvetlenie...), sa časom skoncentrovali na magistráte mesta, niektoré sú sústredené vo veľkých mestských častiach (matriky, stavebné úrady). Obyvatelia tak často nevedia, kam majú svoje konkrétne problémy nasmerovať k ich spokojnému vyriešeniu.

Robíte prestavbu bytu?

Pri stavebných úpravách bytu je potrebné dodržať úradné postupy. Partnerom je tu stavebný úrad. Pre mestskú časť Košice-Sídlisko Ťahanovce túto úlohu plní stavebný úrad v mestskej časti Košice-Staré mesto, Hviezdoslavova 7.

Chcete ohlásiť výtlky na komunikáciách, chodníkoch a schodoch?

Správa a údržba pozemných komunikácií na území našej mestskej časti je v kompetencii Mesta Košice, ktoré je zároveň zodpovedné za ich stav. Mesto Košice má zriadené emailové adresy vytlky@kosice.sk a doprava@kosice.sk, na ktoré môžu občania posilať svoje podnety. Naša mestská časť však pravidelne komunikácie kontroluje. To znamená, že všetky podnety a sťažnosti na stav komunikácií môžete smerovať aj na našu mestskú časť - oddelenie výstavby a dopravy. Práce realizované Mestom Košice vždy sledujeme a plnenie požiadaviek mestskej časti pravidelne kontrolujeme. Menšie opravy výtlkov a chodníkov zabezpečujeme priamo z rozpočtu mestskej časti.

Prekáža vám zle zaparkované vozidlo?

Ak zistíte, že zle zaparkované vozidlo bráni prejazdu ostatných, alebo sú pri parkovaní porušované právne normy (dopravné predpisy, VZN...), kontaktujte bezodkladne mestskú políciu na bezplatnom čísle 159.

Nesvieti vo vašom okolí verejné osvetlenie?

V súčasnosti zabezpečuje pre mesto Košice správu a údržbu verejného osvetlenia DPMK. Toto dočasné riešenie pretrváva od 1. augusta 2017 až do skončenia verejnej obchodnej súťaže na koncesionára a správcu verejného osvetlenia. DPMK informuje obyvateľov mesta Košice, že nahlasovanie porúch na verejnom osvetlení je možné 24 hodín denne na telefónnom čísle + 421 55 640 7345. Poruchy verejného osvetlenia je možné nahlásiť aj prostredníctvom miestneho úradu - oddelenia výstavby.

Pribudol vám do domácnosti psík?

Ak si zaobstaráte do rodiny psíka, v prvom rade je potrebné ho prísť zaregistrovať na náš miestny úrad, Americká trieda 15 (pokladňa, č. dverí 10). Pri registrácii získate váš psík známku, ktorú je povinný nosiť vždy vo verejných priestoroch, aby bol identifikovateľný. Na tomto mieste si zároveň môžete bezplatne vyzdvihnúť sáčky na zbieranie exkrementov. Ďalšou vašou povinnosťou je ísť k veterinárovi dať psíka začipovať a na magistráte mesta na Triede SNP 48/A sa prihlásiť k platbe dane za psa (kancelária prvého kontaktu na prízemí). Z platieb dane za psa získava mestská časť finančné prostriedky na starostlivosť o čistotu životného prostredia a na zabezpečenie výbehov, smetných košov.

Chcete si vybaviť rezerváciu parkovacieho miesta?

Rezerváciu parkovacieho miesta je možné žiadať Mesto Košice (magistrát mesta) iba na pozemkoch, ktoré patria mestu. V našej mestskej časti je tento problém najvypuklejší, nakoľko väčšina verejného priestoru je na súkromných pozemkoch, ktoré doteraz

neboli vysporiadané. V prípade záujmu je potrebné osloviť Mesto Košice a vyžiadať si potrebné informácie. V súčasnosti sa mestská časť snaží riešiť problém parkovania systémovo tak, aby boli podmienky na sídlisku rovnaké pre každého obyvateľa. Výsledok zatiaľ nepoznáme.

Kto sa stará o zeleň v mestskej časti?

Správu a údržbu verejnej zelene v našej mestskej časti zabezpečuje Mesto Košice, prostredníctvom Správy mestskej zelene Košice. Sťažnosti na nepokosený trávnik, nepohrabané lístie, neorezané kríky a stromy, neporiadok na trávniku, prípadne žiadosti na odstránenie chorých a poškodených stromov podávajte priamo Správe mestskej zelene Košice na čísle +421 55 726 34 03, resp. na emailovej adrese smsz@smsz.sk alebo na Miestnom úrade mestskej časti Košice-Sídlisko Ťahanovce na čísle +421 55 636 04 30, resp. na e-mailovej adrese: mutah@tahanovce.sk.

Máte v rodine rybára?

Ak máte záujem o kúpu rybárskeho lístka v rybárskej sezóne, zastavte sa na miestnom úrade našej mestskej časti (pokladňa, číslo dverí 10).

Máte problém s komunálnym odpadom, objavili ste nelegálnu skládku?

Znečistenie kontajnerových stanovísk, prípadne neuskutočnený odvoz komunálneho odpadu je potrebné nahlásiť firme Kosit na číslo 0800 156 748 - bezplatná zelená linka. Nelegálnu skládku alebo ďalšie problémy týkajúce sa znečistenia životného prostredia môžete nahlásiť na miestny úrad - oddelenie výstavby: vystavba@tahanovce.sk.

Zistili ste nedostatky na ihrisku, lavičke?

Všetky nedostatky, ktoré ohrozujú slobodnú hru detí na ihrisku, prípadne znepriemňujú pobyt na detskom alebo športovom ihrisku, môžete nahlásiť na miestny úrad, oddelenie výstavby, dopravy a životného prostredia vystavba@tahanovce.sk. Vaše pripomienky budeme bezodkladne riešiť, prípadne ich odstúpime Správe mestskej zelene, ktorá má časť detských ihrísk vo svojej správe.

Potrebuje osvedčiť listinu alebo podpis?

Osvedčovanie podpisov a listín má už niekoľko rokov v kompetencii aj miestna samospráva. Osvedčiť podpis alebo listinu si môžete prísť v úradných hodinách s platným občianskym preukazom, prípadne platným cestovným pasom. Existujú však isté obmedzenia, na ktoré vás aj touto cestou upozorňujeme. Na miestnom úrade si neosvedčíte žiadne kópie dokladov, prípadne kartografické dokumenty, mestská časť neosvedčuje ani žiadne listiny, ktoré majú byť použité v cudzine, s výnimkou Českej republiky.

Janka Rajňáková
foto: archív

Príjem inzercie

V prípade záujmu o inzerovanie v Ťahanovských novinách kontaktujte nás na: 055/636 04 30, noviny@tahanovce.sk

Od Tatier k Dunaju bežali aj obyvatelia Ťahanoviec

V dňoch 18.-19.8.2018 sa štafetové družstvo Active life Running stars zúčastnilo štafetového behu Od Tatier K Dunaju. V tíme štartovali aj dvaja obyvatelia našej mestskej časti Viktor Menyhert a Jakub Klamarčík. Štartovalo sa v Jasnej a celý tím odbehol celkom 345 km v 36 etapách. Prebehli viac ako polovicu územia Slovenska, beh bol náročný po fyzickej stránke, ale aj organizačne. Museli zvládnuť včasné bezproblémové odovzdávky a celú logistiku sprievodných vozidiel. Do cieľa v Bratislave dobehli za 34 hodín. Nie je to rekord, ale o ten im nešlo. Chceli sa hlavne zapojiť a reprezentovať mesto i sídlisko Ťahanovce. A to sa im podarilo.

Naša mestská časť túto skupinku štafetových bežcov podporila morálne a finančným príspevkom na zapožičanie sprievodného vozidla.

-Active Life-

Foto: Active Life tím

Žiaci ZŠ Belehradská vybojovali svojim mladším kamarátom grant na športovanie

Stovky základných a stredných škôl z celého Slovenska sa zapojili do súťaže O2 Dobrá vec o grant na rozvoj športu pre svoju školu a spolu poslali desiatitisíce hlasov. Dnes už poznáme mená víťazov, ktorí vďaka svojmu usilovnému hlasovaniu budú môcť trénovať v O2 Športovej akadémii Mateja Tótha zadarmo celý školský rok.

Patrí k nim aj Ťahanovská ZŠ Belehradská 21, ktorá získala najviac hlasov v Košiciach a je zároveň najšportovejšou základnou školou v našom meste.

Slovenskému atlétovi myšlienka napadla po víťazstve na olympiáde v Riu de Janiero 2016, keď chcel zúročiť vplyv a možnosti, ktoré sa mu naskytili. „Chceli sme to využiť na niečo pozitívne. Preto sme sa rozhodli motivovať deti a prilákať ich k športu. Má to vytvoriť mostík k ich ďalšej športovej aktivite,“ uviedol Matej Tóth.

Pomoc pre obeť trestných činov

Vážení občania, dovoľujeme si Vás upovedomiť, že Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky realizuje národný projekt „Zlepšenie prístupu obetí trestných činov k službám a vytvorenie kontaktných bodov pre obeť“.

V záujme objektívneho zvýšenia bezpečnosti občanov, najmä detí, mládeže, seniorov, ohrozených skupín a pod., môžeme zintenzívniť účinnosť boja s kriminalitou spoločným postupom a spoluprácou. Je to jeden z mnohých spôsobov, ako pomôcť potenciálnym alebo identifikovaným obetiam trestnej činnosti.

Keďže kriminalita ako celospoločenský negatívny jav je neoddeliteľnou súčasťou nášho každodenného života, prevencia kriminality je nevyhnutná a potrebná. Každý má podľa svojich možností a schopností konať tak, aby predchádzal, alebo zamedzil vzniku a šíreniu kriminality a inej protispoločenskej činnosti.

Realizáciou systémových preventívnych riešení v oblasti podpory a pomoci obetiam je vytvorená možnosť poskytnúť pomoc pre obeť na jednom mieste a to v kontaktnom bode.

Príďte sa poradiť, sme tu pre Vás.

Kontaktný bod pre Košický kraj:

**Okresný úrad Košice,
na ulici Komenského 52
040 01 Košice,
v budove B, 7. poschodie, kancelária č. 706**

telefonický kontakt: + 421 55 6001445

e-mailové kontakty: olga.lukacova@minv.sk
stanislava.mazakova@minv.sk
frantisek.puskar@minv.sk

Viac informácií o projekte môžete nájsť aj na stránke <http://www.minv.sk/?odbor-prevenencie-kriminality> a na fb stránke **Prevencia kriminality**.

Ministerstvo vnútra SR

V stredu 26. septembra 2018 na školu zavítal samotný olympionik, aby deťom odovzdal získaný grant a podelil sa s nimi o zaujímavosti zo svojho športového i osobného života. Záver patrilo spoločným fotografiám a autogramiáde.

Janka Rajňáková

Foto: archív ZŠ Belehradská

Pochop môj svet - základná škola pre výnimočné deti

Začiatok školského roka v našej mestskej časti už po druhý raz privítali aj žiaci, pedagógovia, špeciálni pedagógovia a odborní zamestnanci jednej výnimočnej školy.

Jej príbeh som si prečítala na stránke www.ludialudom.sk. Píše sa tam:

„Každý deň sme stretávali dospelých i deti v autobusoch, v škole, v rodinách. A hlavne v škole, keďže sme učiteľia. Vnímali sme deti v triedach, ktoré boli brané ostatnými ako *čudáci*. Ale keď sme s nimi bližšie rozprávali a bližšie ich spoznávali, tak sme všetkému porozumeli. Ony nie sú čudáci, ony len od života potrebujú dostať niečo viac a niečo inak. Takýchto detí sme z roka na rok stretávali viac a viac a bohužiaľ, boli iba málokedy ocenené tak, ako si záslužia. Málokto totiž pochopil ich úžasný potenciál. A z tohto dôvodu vznikla naša škola, pretože naším hlavným cieľom je, aby celé široké okolie pochopilo, aké sú úžasné.“

„Pochop môj svet“ je základná škola, v ktorej spájajú svoje sily učiteľia, rodičia a odborní pracovníci, aby zabezpečili vzdelanie deťom s autizmom. O špecifikách tejto školy nám bližšie povedala pani riaditeľka Monika Boháčiková:

„Sme Súkromná základná škola, ktorá vzdeláva a hlavne socializuje deti s poruchou autistického spektra. Naša škola začala svoju činnosť 1. 9. 2017 a sídli na Juhoslovanskej 2.“

Škola bola založená na základe stupňujúcich sa požiadaviek na integráciu detí s PAS (porucha autistického spektra) do bežného života. Tieto deti, ktoré majú v sebe obrovský potenciál, talent a nadanie, v reálnom živote veľakrát zlyhávajú na dennej životnej rutine, ktorú my, „obyčajní“ ľudia, ani nevnímame ako situáciu, ktorej je potrebné venovať nejakú pozornosť.

Prioritnou úlohou školy je pre naše deti poskytnúť všetky možnosti, ktoré im napomôžu sa zaradiť do života a hlavne im pomôžu sa v ňom zorientovať. Napomáha tomu tím odborníkov, učiteľov - špeciálnych pedagógov, asistentov učiteľa, vychovávateľov, psychologov a logopédov.

Pre každé dieťa je vypracovaný tzv. Individuálny vzdelávací program, na základe ktorého všetci pedagogickí a odborní zamestnanci pracujú individuálne s dieťaťom, to znamená, že posilňujú menej funkčné zložky vnímania a porozumenia a podporujú

danosti dieťaťa, ktoré sú prioritné. Tým, že sa s dieťaťom pracuje komplexne po stránke edukačnej, psychoterapeutickej, špeciálno-pedagogickej, dieťa má reálnu šancu postupne zvládať nároky života.

V rámci therapeutickej podpory majú žiaci našej školy artterapiu, canisterapiu, hipoterapiu, dokonca máme možnosti aj delfinoterapie.

To, že naše ciele a plány, ako pomáhať našim deťom, sú správne a naša robota má zmysluplný cieľ dokazuje aj fakt, že oproti minulému roku enormne vzrástol počet žiakov a tried v našej škole.

Na záver snáď za všetko hovorí motto našej každodennej práce:

Nehovorme si, že za „autizmom“ je iné dieťa. Milujme deti, ktoré máme pred sebou. Podporujme jeho záujmy, akceptujme jeho odlišnosť, posilňujme jeho slabosti tak, ako by sme to robili s každým dieťaťom. Niečo z toho bude oveľa ťažšie, ale to je náš cieľ.

Janka Rajňáková

Foto: archív ZŠ Pochop môj svet

Milí Ťahanovčania,

vadí Vám, že najbližšia pobočka Vašej banky je až v meste?

Slovenská sporiteľňa oznamuje, že je pripravená preniesť Váš účet, pôžičku či hypotéku z iných bánk aj nebankových spoločností priamo do svojej pobočky na Budapeštianskej ulici.

Zjednodušte si život a bankujte na sídlisku Ťahanovce!

Stačí ak prídete do Slovenskej sporiteľne na Budapeštianskej ulici a jej pracovníci vybaví všetko za Vás. Navyše za každých prenesených 500 eur z pôžičiek, kreditiek, nákupov na splátky či lízingu Vám sporiteľňa vyplatí odmenu 10 eur.

Slovenská sporiteľňa, sídlisko Ťahanovce, Budapeštianska 18

Tešíme sa na Vašu návštevu: od pondelka do piatku od 9.00 hod. do 17.00 hod.

Historická stavba, ktorá sa v roku 2006 stala hlavným motívom erbu mestskej časti, má svoj „rodný list“

Historický výskum tejto stavby viedla historička PhDr. PaedDr. Uršula Ambrušová, PhD. O tom, aké bolo pozadie a ako samotný výskum prebiehal, nám autorka porozprávala:

Na základe čoho ste sa podujali skúmať pôvod a históriu vežičky?

Pracujem vo Východoslovenskom múzeu v Košiciach, kde sa ako historička venujem rukopisom a písomnostiam. Keď ma pán starosta oslovil, za čo mu týmto ešte raz ďakujem, uskutočniť historický výskum, ani chvíľu som nezaváhala. Bola to pre mňa profesionálna výzva.

Ako prebiehal samotný výskum?

Zrekonštruovať históriu a vyskladať mozaiku dejín k murovanému stĺpu na Ťahanovciach bola pomerne náročná výzva. Mnohé písomnosti už neboli dostupné, mohli byť zničené požiarom, stratili sa alebo sa nezachovali. Bádanie prebiehalo v pamäťových a fondových inštitúciách ako Arcibiskupský archív Košickej arcidiecézy, Archív mesta Košice, Štátny archív v Košiciach, Katastrálny archív Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Katastrálny odbor Okresného úradu Košice, Štátny archív v Prešove - Nižná Šebastová. Tému som konzultovala s domácimi aj zahraničnými odborníkmi z ustanovizní ako Katedra Teórie a dejín umenia Fakulty umení Technickej univerzity v Košiciach, Ústav geodézie, kartografie a geografických informačných systémov Technickej univerzity v Košiciach, Pamiatkový úrad v Košiciach, Pedagogická fakulta, Univerzita J. Selyeho v Komárne, Magyar Országos Levéltár Budapest, Maďarsko, Országos Széchényi könyvtár Budapest, Maďarsko, Heves Megyei Levéltár Eger, Maďarsko, Sapientia Hungarian University of Transylvania, Cluj-Napoca, Rumunsko, Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, Cluj-Napoca, Rumunsko, atď.

Čo predstavuje výsledok Vášho výskumu?

Na základe získaných poznatkov z archívneho výskumu s istotu konštatujem, že skúmaný nehnuteľný objekt bola účelovo postavená drobná sakrálna stavba, zvaná Božia muka (správne nazývaná Božie muky). Božie muky (na rozdiel od kaplniek) sa stavali na pamiatku šťastných alebo nešťastných udalostí rodín alebo jednotlivcov, ktoré sa stali na danom konkrétnom mieste. Jej existenciu dokážeme na základe písomných prameňov zdokumentovať už v roku 1782. Najstaršou písomne doloženou zmienkou s jej pomenovaním ako „Columna vero murata“, čiže murovaný stĺp je zápis v kanonickej vizitácii z roku 1811. Dôležité bolo zistenie na základe umeleckohistorického posúdenia a pamiatkového prieskumu, že pôvod stavby môže naznačovať datovanie zo 17. storočia. Tým sa potvrdilo, že ide o vzácnu pamätihodnosť. Výskum bol publikovaný v odborných zborníkoch ako Pamiatky a múzea 4/2017 a Liber – verbum – monumentumque 2017. Zaujímavosťou je, že o „našom stĺpe“ už vedia aj za hranicami Slovenska, a to v susedných Čechách zo známeho časopisu History Revue 10/2017.

K čomu bude ďalej smerovať výsledok Vašej ročnej práce?

Murovaný stĺp nachádzajúci sa v mestskej časti Košice-Sídlisko Ťahanovce je časťou kultúrneho, ale najmä duchovného odkazu našich predkov. Preto verím, že sa nám úspešne podarí zapísať historický objekt do Ústredného zoznamu pamiatkového fondu, registra nehnuteľných kultúrnych pamiatok Slovenskej republiky. Totiž je pre nás zaväzujúce, aby bola táto vzácna pamätihodnosť dôstojne zachovaná a chránená pre budúce generácie.

Janka Rajňáková

Foto: archív

10 jednoduchých rád ako zachrániť ľudský život

90% životov zachráni ľudia ako vy.

NAUČ SA POSKYTNÚŤ PRVÚ POMOC PRI DOPRAVNÝCH NEHODÁCH.

Svetový deň prvej pomoci 8. september 2018

VLASTNÁ BEZPEČNOSŤ

1. Pomáhajte vtedy, ak neohrozujete seba alebo niekoho iného. Používajte výstražné svetlá, reflexnú vestu a výstražný trojuholník.

PRIVOLANIE POMOCI

2. Volajte tiesňovú linku 112. Poskytnite všetky dostupné informácie o nehode alebo požiadajte o pomoc pri poskytovaní prvej pomoci, kým prídu záchranári.

ZASTAVENIE KRVNÉHO OBEHU A DÝCHANIA

3. Ak ste na mieste sami, zavolajte o pomoc, kontaktujte tiesňovú linku, telefón dajte na hlasný odposluch. Položte postihnutého na pevnú podložku. Stláčajte hrudník 30 - krát a potom 2 - krát vdychnite do úst. Opakujte až do príchodu záchranej služby.

VEĽKÉ VONKAJŠIE KRVÁCANIE

4. Univerzálnou prvou pomocou pri veľkom krvácaní je tlak v rane prstami alebo dlaňou ruky. Na ranu tlačte bez prestania. Malú ranu ošetríte tlakovým obvazom. Ak obväz preteká, použite ďalšiu vrstvu obväzov. Pri veľkých ranách neprestávajte tlačiť na ranu. Ak môžete, postihnutého dopravte do nemocnice. Ak ste sami, volajte tiesňovú linku.

POPÁLENINY

5. Popáleniny okamžite ochladte/oplachujte veľkým množstvom studenej vody. Po ochladení prikryte nepriľnavým obvazom. Pri väčších popáleninách postihnutého čo najskôr dopravte do nemocnice.

BEZVEDOMIE

6. Ak nemusíte, s postihnutým v bezvedomí nehýbte. Zistite prítomnosť dýchania. Ak dýcha, volajte tiesňovú linku a sledujte stav dýchania a vedomia. Ak nedýcha, alebo prestane dýchať a leží na bruchu, otočte ho opatrne na chrbát a okamžite začnite s kardiopulmonálnou resuscitáciou (KPR).

KARDIOPULMONÁLNA RESUSCITÁCIA a AED

7. 30 stlačení hrudníka asi do hĺbky 5 - 6 cm striedajte s 2 vdychmi do úst postihnutého.

Ak je dostupný automatický externý defibrilátor (AED), použite aj ten. Resuscitujte až do príchodu záchranárov.

ZÁCHRANNÁ REŤAZ

8. Nezabudnite, záchranári prídu na miesto nehody najskôr do 10 - 30 minút.

OCHOTA POMÔCŤ

9. Vy ste teraz tí, ktorí môžu zachrániť život.

10. Certifikát alebo povolenie na záchranu života nepotrebuje, prídte však na kurz prvej pomoci SČK a získajte tak odvahu a sebedôveru v tom, čo je potrebné a správne urobiť.

www.redcross.sk <http://kurzy.redcross.sk/kurzy>

Posledné investičné akcie pred dokončením

Do konca volebného obdobia súčasnej samosprávy by malo byť zrekonštruované kultúrne stredisko na Budapeštianskej ulici, kde sa realizuje klubová činnosť a kde zároveň sídli aj Spoločnosť seniorov mestskej časti. Počas rekonštrukcie sa vymenila vzduchotechnika, na rad prichádza protišmyková podlaha prepojuvacej chodby so sociálnym zariadením a dovybavenie kuchynky. Do konca októbra by malo byť kultúrne stredisko znova v plnej prevádzke.

Druhou neskolaudovanou investíciou, ktorá je v rozpočte mestskej časti na rok 2018, je multifunkčné ihrisko na ploche školského areálu Základnej školy Belehradská. S menšími problémami v dodávateľských vzťahoch sa napokon k úprave plochy pristúpilo a v súčasnosti prebiehajú intenzívne stavebné práce, aby ihrisko čo najskôr slúžilo svojmu účelu.

- raj -

Foto: Janka Rajňáková

Bezpečný prechod pre chodcov

Mestská časť sa po vzájomnej konzultácii s referátom dopravy mesta Košice rozhodla pristúpiť k ďalšiemu opatreniu v záujme bezpečnosti chodcov, ktorým je umiestnenie integrovaných dopravných značiek s blikáčmi pred priechodom pre chodcov na Európskej triede.

Aktívnu funkciu zabezpečuje riadiaca jednotka, ktorá zabezpečí, že výstražné LED svetlá sa aktivujú keď chodec vstupuje do zóny priechodu.

Takto osvetlený a zvýraznený priechod dokáže zabrániť možnému riziku nehody, resp. stretu auta s chodcom. Mestská časť plánuje v budúcnosti realizovať takéto opatrenia aj na ďalších priechodoch pre chodcov hlavne cez komunikácie s premávajúcou MHD

- Odd. výstavby MÚ -
Foto: Janka Rajňáková

Chystá sa zjednosmernenie Hanojskej ulice

V auguste sa na miestnom úrade konalo pracovné stretnutie, ktoré sa venovalo dopravnej situácii na Hanojskej ulici. Už dávnejšie boli zaznamenané požiadavky na sprejazdenie Hanojskej ulice v oboch smeroch a tiež na bezpečný prechod pre deti, dochádzajúce do základnej školy na Belehradskej ulici. Pracovného stretnutia sa zúčastnili zástupcovia miestnej samosprávy, oddelenia výstavby miestneho úradu, ako aj zástupcovia referátu dopravy a útvaru hlavného architekta mestského magistrátu. Prítomní boli aj policajti z KR PZ SR a Krajského dopravného inšpektorátu.

Výsledná prestavba Hanojskej by mala zahŕňať jej napojenie na spojnicu Ázijskej a Európskej triedy. Projekt je stále v ranej fáze, realizáciu môžu Ťahanovčania očakávať pravdepodobne v roku 2019.

Koľko bude stáť prestavba, zatiaľ nie je jasné. „Momentálne nie je vybrané konečné riešenie, nakoľko je potrebné zanalyzovať všetky možnosti a ich prínos, čiže zatiaľ nie je možné vyčíslť ani náklady na prípadnú realizáciu,“ povedala hovorkyňa mesta Košice Linda Šnajdárová.

Po Helsinskej a Hanojskej ulici sa so zjednosmernením počíta aj v prípade obslužnej komunikácie paralelnej s Americkou triedou.

- raj -

Foto: Janka Rajňáková

POĎ HRAŤ HOKEJ!
KORČULE - HOKEJKA - PRILBA
ZADARMO

PRILBA

ak máš
5 - 8 ROKOV
neváhaj a prihlás sa

HOKEJKA

KORČULE

www.arenasrnov.sk **0905 622 145**

TRÉNINGY: ARENA SRŠŤOV - ZIMNÝ ŠTADIÓN SÍDL. KVP
UTOROK 16:30 HOD. | SOBOTA 9:00 HOD.

Zo športu

Športový areál na Olympii je celé leto plný. Hrá sa tenis, futbal, nohejbal, šípky, nedávno pribudol workout a pétang.

Práve v septembri odštartovala seniorská pétangová liga, ktorá sa teší obľube zo strany širokej verejnosti nielen v našej mestskej časti. Pétangové ihrisko v športovom areáli Olympia je permanentne obsadené. Veríme, že táto zábavná hra priláka na čerstvý vzduch i ostatné vekové kategórie.

Janka Rajňáková
Foto: Miroslav Janitor

Hurka

MÄSOVÝROBA PEČOVSKÁ
NA VAŠICH TANIEROCH OD ROKU
2007

OBCHODNÉ CENTRUM ŤAHANOVCE
MÄSOVÝROBA PEČOVSKÁ

Super akcia!!!

Pondelok až piatok: 07:30-18:00, sobota: 07:30-12:00
www.hurka.sk

Táto akcia platí len pre prevádzku:
Mäsovýroba Pečovská, Americká trieda 19, Košice (sídliisko Ťahanovce OC CENTRAL SHOPPING).
Akcia je platná do 31.10.2018.

Bravčové plece bez kosti
2.69 €/kg

Bravčové karé bez kosti
3.55 €/kg

Pražská šunka originál
6.90 €/kg

Tlačienka
4.99 €/kg

Lahôdkové párky ostré
4.99 €/kg

Pečeňová paštéta 280g
1.50 €/kg

ŤAHANOVSKÉ noviny

Vydáva: Mestská časť Košice-Sídliisko Ťahanovce na základe registrácie EV 3486/09, ISSN: 1338-9203 Náklad: 7500 ks. Tlač: Rotaprint, s.r.o.
Sídlo vydavateľa a adresa redakcie: MÚ MČ Košice-Sídliisko Ťahanovce, Americká trieda 15, 040 13 Košice, IČO: 00691071 Kontakt: +421 55 636 25 82, noviny@tahanovce.sk Redakčná rada: JUDr. Cyril Betuš - predseda, Ing. RNDr. Emil Petrvalský, CSC., JUDr. Naďa Černá, Ing. Janka Rajňáková, Miroslav Janitor, Ing. Ladislav Olexa, PhD., Ing. Milan Drotár. Grafická úprava: Ing. Zvonimír Záviš. **NEPREDAJNÉ!**